

А. Колот

«Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку»*

У зв'язку з докорінною перебудовою системи суспільних відносин особливого значення набуває комплексне наукове дослідження проблематики праці і відносин, що формуються у процесі трудової діяльності. Найсуттєвіші перетворення в економіці України відбуваються чи мають відбуватися саме у соціально-трудовій сфері, торкаються інтересів мільйонів людей і викликають закономірний інтерес усіх суб'єктів ринкової економіки та громадянського суспільства до успішного розв'язання завдань, що постійно відтворюються на «полі» соціально-трудової сфери. У зв'язку з цим висуваються нові вимоги до науково-практичного опрацювання сучасних підходів до розбудови ефективної національної моделі розвитку соціально-трудової сфери.

Слід зазначити, що в Україні за роки незалежності накопичено певний досвід у реформуванні соціально-трудової сфери. Разом з тим, системного дослідження цих процесів вітчизняними науковцями досі так і не було здійснено. Зазначене саме і обумовлює актуальність і необхідність відповідного дослідження, що здійснене професором А. М. Колотом.

Повністю поділяємо думку автора, що основу соціально-трудової сфери складають інститути соціально-трудового спрямування та притаманні їм відносини. У центрі соціально-трудової сфери знаходиться економічно активна людина, яка взаємодіє з інститутами ринкового середовища з приводу участі у суспільному поділі праці, у процесі безпосереднього докладання праці. У рецензованій монографії розглядаються теоретичні аспекти формування системи відносин у сфері праці, особливе значення приділяється дослідженню еволюції соціально-трудових відносин під впливом економічної глобалізації та становлення економіки знань, аналізу тенденцій розвитку відносин, що функціонують у соціально-трудовій сфері. У монографії значна увага приділена урокам, що їх необхідно винести із суперечливої практики розвитку соціально-трудової сфери та притаманних їй відносин, що склалися на межі двох тисячоліть.

Заслужують на увагу результати дослідження автора монографії щодо проблематики асиметрії в економічному і соціальному розвитку, причинами якої є неготовність соціуму адаптуватися до змін, породжених глобалізацією та масштабним поширенням інформаційно-комунікаційних технологій, з одного боку, та відсутність або неефективність дії інститутів, які мають створити умови для означеної вище адаптації та стійкого розвитку суспільства, — з іншого. У кожному з розділів та параграфів монографії автор цілком правомірно виокремлює сучасні тенденції розвитку соціально-трудової сфери крізь призму відносин, що в ній формуються, та зосереджує увагу читачів на шляхах подолання небажаного розгортання подій у царині соціально-трудового розвитку.

Справедливим є твердження автора монографії, що науковці і політики припустилися серйозної помилки, коли завчасно поширили на соціальну сферу суто ліберальну концепцію. Цілком логічно та переконливо виглядають висновки автора монографії, що у соціально-трудовій сфері важливо посилити роль не лише держави, а й інститутів громадянського суспільства, перейти на новий алгоритм відносин між профспілками, об'єднаннями роботодавців, політичними партіями, громадянськими організаціями та посилити їхній потенціал задля забезпечення стійкого розвитку соціально-трудової сфери.

У рецензованій монографії значна увага приділена питанням, які ще не стали предметом комплексних, глибоких і змістовних наукових досліджень. Мова йде про ґрунтовне опрацювання автором проблематики соціальної згуртованості як доктрини, корпоративної соціальної відповідальності, соціальної звітності та аудиту як сучасних інститутів та технологій соціального розвитку. Автор переконливо обґрунтовує необхідність задіяння арсеналу засобів, методів, принципів, «технологій» підвищення соціальної відповідальності бізнесу, які є надбанням світової спільноти — від прийняття професійних етичних кодексів аж до запровадження цілісних систем корпоративної соціальної відповідальності. Заслужують уваги теоретико-методологічні дослідження автора щодо трансформації інституту зайнятості як складової глобальних змін у соціально-трудовій сфері.

В цілому монографія А. М. Колота «Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку» є актуальною, вдалою за структурою та поданням матеріалу, виконана на високому науковому рівні і може бути рекомендована економістам-практикам, викладачам, аспірантам, працівникам органів державної виконавчої влади, представникам сторін соціального партнерства та студентам економічних напрямів підготовки.

*В. Онікієнко,
доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України
Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України*

*Колот А. М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія / А. М. Колот. — К. : КНЕУ, 2010. — 251 [5] С.